

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Ellen van der Vorst	Datum	2 april 2025
E-mail	e.van.der.vorst@utrecht.nl	Kenmerk	30209886
Type brief	Aanbiedingsbrief	Onderwerp	Aanbesteding Wmo aanvullende zorg
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	WMO en Welzijn

Geachte leden van de raad,

In de Wmo beleidsnota 'Samen leven, samen zorgen' hebben wij de ambitie uitgesproken dat in Utrecht iedereen gezond, prettig en zelfstandig kan wonen en samenleven. Als het nodig is wordt er passende zorg, ondersteuning en opvang geboden aanvullend op wat mensen zelf en met elkaar organiseren. Door samen te zorgen houden wij de ondersteuning tijdig beschikbaar voor de meest kwetsbaren, van goede kwaliteit en blijven wij binnen de financiële kaders. Door te bouwen aan een sterke en betrokken gemeenschap hebben inwoners de kans erbij te horen en mee te doen. Hiermee zorgen wij ervoor dat de (professionele) zorg en ondersteuning beschikbaar en betaalbaar blijft voor degenen die dit echt nodig hebben. Hierbij heeft de aanvullende (specialistische) zorg in het Utrechts zorglandschap een belangrijke rol en taak.

Daarnaast is bij de Voorjaarsnota 2023 besloten om te komen tot hervormingen in het Sociaal Domein om op die manier een antwoord te bieden op verschillende vormen van schaarste (geld, personeel en fysieke ruimte bij een toenemende vraag). Deze schaarsten spelen nu én nemen de komende jaren nog toe in de uitvoering van de Wmo en Jeugdwet. In het proces van Hervormingen Sociaal Domein hebben we gekeken naar mogelijkheden om met (inhoudelijke) vernieuwingen besparingen te realiseren. We hebben geconstateerd dat niet alle hervormingen gerealiseerd kunnen worden binnen de bestaande overeenkomsten voor de aanvullende zorg Wmo. Daarom is uw raad in de bijlage over de hervormingen Sociaal Domein in de Programmabegroting 2025 geïnformeerd over het feit dat we voor een deel van de aanvullende zorg Wmo geen gebruik maken van de laatste verlengingsoptie en die zorg per 2027 opnieuw inkopen.

De uitgangspunten

Voor deze aanbesteding is bijgaande Nota van Uitgangspunten Wmo aanvullende zorg in de wijk opgesteld. Deze nota is een uitwerking van hetgeen in de Wmo beleidsnota "Samen leven, samen zorgen" is beschreven. De beleidsnota is op 28 maart 2024 door de raad vastgesteld. In deze nota zijn de volgende veranderingen voor de aanvullende zorg opgenomen:

- Alle vormen van begeleiding aan inwoners met complexere zorg vragen voegen we samen onder 'ambulante begeleiding'.
- Activering en persoonlijke ontwikkeling wordt onderdeel van de begeleiding.
- Eén aanspreekbare organisatie per wijk.

De opdracht die wordt aanbesteed, betreft specialistische begeleiding die in principe wordt geleverd door specialistische wijkteams. Hierbij kiezen we voor een situatie met één stedelijke contractpartij, die voor de gemeente Utrecht de volledige dienstverlening organiseert. Uitgangspunt daarbij is dat de dienstverlening wordt geleverd via specialistische wijkteams in de 10 Utrechtse wijken.

Bijzonderheden

In de opdracht nemen we optioneel op de ambulante begeleiding die 24/7 beschikbaar moet zijn en nu vanuit 'Beschermd Thuis' wordt ingezet als vorm van Beschermd wonen. Omdat er afspraken met de U16 zijn gemaakt over de ontwikkelingen voor Beschermd wonen tot 2029, beperken wij de omvang van deze doelgroep binnen de nieuwe overeenkomst tot pilots met nieuwe instroom in de periode 2027-2028. In overleg met de U16 bepalen we de komende tijd de koers voor 2029 en verder. De leeropbrengsten van de pilots kunnen vervolgens helpen bij de inkoop van Beschermd Wonen per 2029 en het al dan niet definitief inbedden van de optie in deze opdracht.

Hulp bij huishouden wordt optioneel opgenomen in de opdracht. Dat doen we met het idee dat dit mogelijk kansen biedt om de ondersteuning in de wijk vollediger in de breedte te leveren en beter aan te sluiten op het medische domein en de langdurige zorg. Zo zorgen we er nog beter voor dat inwoners verantwoord zelfstandig kunnen gaan of blijven wonen. De uitvoering van Hulp bij huishouden is in 2022 opnieuw gecontracteerd en kent een roerige aanlooptijd, zowel voor cliënten als professionals als aanbieders. De overeenkomsten zijn per 2025 voor het eerst verlengd en aanbieders beginnen nu de visie op Hulp bij huishouden -die naadloos aansluit op wat we met deze inkoop beogen- in de praktijk te brengen. Het zou te veel onrust veroorzaken om de huidige overeenkomsten Hulp bij huishouden nu al te stoppen en de dienstverlening onderdeel te maken van deze nieuwe opdrachten. Daarom nemen we in de overeenkomsten voor de specialistische wijkteams een herzieningsclausule op die het mogelijk maakt deze vorm van ondersteuning op termijn toe te voegen aan de opdrachten. We koersen daarbij op het einde van de huidige overeenkomsten Hulp bij huishouden (2031) of zoveel eerder als nodig blijkt, op het moment dat evaluaties daartoe aanleiding geven.

We kiezen voor één stedelijke uitvoeringspartner die de opdracht in de gemeente gaan uitvoeren. Er is nu geen enkele partij die voldoende expertise heeft om alleen de opdracht uit te voeren. Aanbieders zullen dus een samenwerkingsverband moeten vormen. Deze keuze leidt er naar verwachting ook toe dat de contractpartij onderaannemers inzet. In lijn met het uitvoeringsprogramma ["Toezicht Wmo en Jeugdwet"](#) dat op 21 januari aan uw raad is gestuurd, nemen we in de overeenkomst bepalingen op die de risico's, die daarmee gepaard gaan, beperken. Ook bespreken we dit onderwerp met de beoogde contractpartij expliciet in de dialoogfase.

De inhoudelijke uitgangspunten waarop de opdracht wordt gebaseerd zijn:

1. We werken vanuit een gedeelde benadering
2. De ondersteuningsvraag van inwoners staat centraal
3. De specialistische begeleiding is aanvullend op sociale basis en basiszorg
4. De specialistische begeleiding wordt wijkgericht en collectief uitgevoerd
5. De specialistische begeleiding werkt domeinoverstijgend

6. De specialistische begeleiding werkt efficiënt en draagt bij aan de houdbaarheid van zorg en ondersteuning
7. Een “tenzij” is altijd mogelijk
8. Stapsgewijs samen leren en ontwikkelen.

Keuze voor overheidsopdracht

Op basis van het Keuzekompas aanbesteden in het sociaal domein is geconcludeerd dat voor het aangaan van deze nieuwe overeenkomst het instrument Overheidsopdracht (inkoop) het best passend is. De overwegingen hierbij zijn dat inwoners moeten kunnen rekenen op tijdige en kwalitatief goede ondersteuning in het kader van de Wmo, waarvan de levering desnoods afgedwongen moet kunnen worden. Dit maakt subsidie minder passend, omdat uitvoering dan niet afdwingbaar is. Het gaat in deze opdracht om specialistische begeleiding waarvoor specifieke expertises nodig zijn, waardoor inbesteding niet van toepassing is. We streven daarbij naar een stevige samenwerking in de wijken met één aanspreekbare organisatie, dit is niet te realiseren met het instrument open house.

De huidige inrichting van het landschap, de aanbieders in het zorglandschap en de hoogte van het beschikbare budget maken dat het vanuit legitimiteit van belang is een gelijk speelveld te creëren. Bovendien is er geen bestaande partij die als enige de opdracht kan uitvoeren, waardoor het proces van gunning met vrijwillige transparantie niet past. De opdrachtwaarde ligt boven de drempel van een Europese aanbesteding en de opdracht valt inhoudelijk binnen het regime voor Sociale en Andere Specifieke diensten (SAS). We kiezen ervoor om de aanbesteding te doen in de vorm van een dialooggerichte aanbesteding. In deze vorm is de toekomstige uitvoeringspartner maximaal betrokken, waarmee we een groter commitment en mede-eigenaarschap beogen, waardoor de gewenste vernieuwing beter geborgd kan worden. Ook belangrijke stakeholders als cliëntvertegenwoordigers, ervaringsdeskundigen en samenwerkingspartners worden betrokken bij de dialogen.

Het vervolgproces

Deze dialooggerichte aanbesteding kent een aantal stappen, waarbij ons streven is de opdracht zo vroeg mogelijk in 2026 te gunnen. Hiermee hebben toekomstige uitvoeringspartners maximaal tijd om de voorbereidingen te treffen om per 1 januari 2027 de opdracht uit te voeren.

We zien daarbij de volgende stappen:

Datum	processtap
Half mei 2025	Concept publicatie opdracht, consultatie
Eind augustus/begin september 2025	Definitieve publicatie opdracht
Half november 2025	Selectie uitvoeringspartners voor de dialoog
December 2025 – Januari 2026	Dialooggesprekken
Begin maart 2026	Voorlopige gunning opdracht
Begin april 2026	Definitieve gunning opdracht
April 2026 – December 2026	Implementatie periode
1 januari 2027	Start opdracht

Burgemeester en wethouders

Datum 2 april 2025
Ons kenmerk 30209886

De raad zullen wij over de voortgang in de verschillende stappen informeren via de verzamelbrief en bij de selectie van uitvoeringspartner en de gunning van de definitieve opdracht.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,